www.sakavik.net

Развіццё мовы беларусаў

Перыяд развіцця краіны	Стан развіцця мовы
960 – 1397 **Полацкае княства**	**Мяркуюць, што развіццё старабеларускай мовы з царкоўнаславянскай мовы пачалося ў 10-11 ст. разам з этнанацыянальным размежаваннем усходніх славян. У 14 ст. адрозніваюць гаворкі і мовы ўсходніх славян.**
1236 – 1569 **Вялікае Княства Літоўскае**	**У 14 ст. пры князі Альгердзе старабеларуская мова стала ўжывацца як дзяржаўная мова ВКЛ. Першая кніга на старабеларускай мове была надрукавана Ф. Скарынам у 1517 годзе ў Празе.**
1569 – 1795 **Рэч Паспалітая**	**Статут ВКЛ 1588 года напісаны на старабеларускай мове. Пасля аб'яднання ВКЛ з Каралеўствам польскім (1569) адзначаецца значны уплыў польскай мовы, якую прымалі многія магнаты і багатая шляхта. У 1696 г. старабеларускую мову, якая была дзяржаўнай у ВКЛ, замяніла польская мова. На старабеларускай, тутэйшай мове, размаўлялі ў асноўным сяляне.**
1795 – 1917 **без дзяржаўнасці** *(у складзе Расійскай імперыі)*	**У 1839 г. імператар Мікалай I забараніў ужываць "народную гаворку" ў каталіцкіх храмах; як вынік, тую цалкам замяніла польская. У 1859 г. расійскія ўлады забаранілі друк па-беларуску лацінскім алфавітам. Беларуская літаратурная мова нарадзілася у канцы 19 ст.**
1917 – 1990 **БНР, БССР**	**Найбольш спрыяльным для развіцця беларускай мовы быў перыяд беларусізацыі ў 20-30-х гадах 20-га стагоддзя. У далейшым пачалася русіфікацыя: так, доля кніг на беларускай мове ў БССР зменшылася за перыяд з 1950 па 1985 г.г. з 85% да 9%.**
з 1990 **сучасны этап**	**Вельмі спрыяльным для беларускай мовы быў перыяд непасрэдна пасля абвяшчэння незалежнасці (1990-1995). Прынясце ў якасці дзяржаўных дзвюх моў, беларускай і рускай (рэферэндум 1995), у значнай ступені затармазіла далейшае развіццё і ўжыванне беларускай мовы насельніцтвам Беларусі.**